

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
ЕКОНОМІКИ, УПРАВЛІННЯ, ПРАВА
ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

КАФЕДРА ПІДПРИЄМНИЦТВА І ПРАВА

**СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

ПОТЕНЦІАЛ І РОЗВИТОК ПІДПРИЄМСТВА

Освітньо-професійна програма Економіка підприємства
спеціальність 051 «Економіка»
галузь знань 05 Соціальні і поведінкові науки
освітній ступінь Бакалавр

Розробник
Світлична Алла –
доцент кафедри підприємництва і права,
к.е.н, доцент

Полтава
2022 р.

Опис навчальної дисципліни та інформація про розробника

Назва навчальної дисципліни	ПОТЕНЦІАЛ І РОЗВИТОК ПІДПРИЄМСТВА
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти	<i>обов'язкова навчальна дисципліна</i>
Назва структурного підрозділу	Кафедра підприємництва і права
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	Викладач: Світлична Алла Василівна , к.е.н., доцент Контакти: ауд. 484, навчальний корпус 4 ✉: alla.svitlychna@pdaa.edu.ua сторінка викладача: https://www.pdau.edu.ua/people/svitlychna-alla-vasylivna
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Спеціальність Освітня програма	051 Економіка ОПП Економіка підприємства
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	Базові знання з дисциплін «Економічна теорія», «Економіка підприємства», «Проектний аналіз», «Господарське законодавство», «Організація та планування діяльності підприємства».

Мета вивчення навчальної дисципліни: надання знань про закономірності, принципи й особливості забезпечення конкурентоспроможності потенціалу підприємства.

Основні завдання навчальної дисципліни:

набути глибоких теоретичних знань з питань вивчення закономірностей, принципів і особливостей формування, розвитку та оцінки потенціалу підприємства;

виробити практичні навички щодо прийомів та процедур, які застосовуються в процесі оцінювання вартості підприємства як основної характеристики його потенціалу;

ознайомитися з методичним інструментарієм оцінки окремих складових потенціалу підприємства;

опанувати порядок визначення змісту та сучасних концепцій розвитку підприємства.

Компетентності:

загальні:

ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

спеціальні (фахові):

СК 4. Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.

СК 11. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.

СК 12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.

СК 13. Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, оцінку їх конкурентоспроможності.

Програмні результати навчання:

ПРН 10. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності

ПРН 12. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПРН 13. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.

ПРН 17. Виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в одній або декількох професійних сферах з врахуванням ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.

ПРН 27. Уміти розробляти й обґрунтовувати господарські рішення на основі комплексу методів і моделей, системи економічних показників з метою розвитку та підвищення ефективності діяльності підприємства.

Методи навчання:

Словесні: лекція, розповідь-пояснення, бесіда.

Практичні методи: конспектування, розв'язування задач, розв'язування тестів, підготовка реферату/есе.

Комп'ютерні та мультимедійні методи: використання мультимедійних презентацій, дистанційне навчання (за потреби).

Програма навчальної дисципліни:

Тема 1. Сутнісна характеристика потенціалу підприємства

Тема 2. Структура і графоаналітична модель потенціалу підприємства

Тема 3. Формування потенціалу підприємства: поняття і загальна модель

Тема 4. Особливості формування виробничого потенціалу підприємства

Тема 5. Конкурентоспроможність потенціалу підприємства

Тема 6. Теоретичні основи оцінювання потенціалу підприємства

Тема 7. Методичні підходи до оцінювання потенціалу підприємства

Тема 8. Оцінювання вартості земельної ділянки, будівель і споруд

Тема 9. Оцінювання ринкової вартості машин і обладнання

Тема 10. Нематеріальні активи підприємства і методи їх оцінювання

Тема 11. Трудовий потенціал підприємства та його оцінювання

Тема 12. Оцінювання вартості бізнесу

Тема 13. Прикладні аспекти оцінювання потенціалу підприємства

Тема 14. Розвиток підприємства: зміст, сучасні концепції та передумови

Тема 15. Методичні підходи до визначення резервів розвитку підприємства та його потенціалу

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин			
	усьо-го	у тому числі		
		л	п	с.р.
Тема 1. Сутнісна характеристика потенціалу підприємства	10	2		8
Тема 2. Структура і графоаналітична модель потенціалу підприємства	10		4	6
Тема 3. Формування потенціалу підприємства: поняття і загальна модель	10	2		8
Тема 4. Особливості формування виробничого потенціалу підприємства	10			10

Тема 5. Конкурентоспроможність потенціалу підприємства	10	2	4	4
Тема 6. Теоретичні основи оцінювання потенціалу підприємства	10	2		8
Тема 7. Методичні підходи до оцінювання потенціалу підприємства	10	4	4	2
Тема 8. Оцінювання вартості земельної ділянки, будівель і споруд	10	2	6	2
Тема 9. Оцінювання ринкової вартості машин і обладнання	10	2	4	4
Тема 10. Нематеріальні активи підприємства і методи їх оцінювання	10	2	4	4
Тема 11. Трудовий потенціал підприємства та його оцінювання	10	2	2	6
Тема 12. Оцінювання вартості бізнесу	10	2		8
Тема 13. Прикладні аспекти оцінювання потенціалу підприємства	10			10
Тема 14. Розвиток підприємства: зміст, сучасні концепції та передумови	10			10
Тема 15. Методичні підходи до визначення резервів розвитку підприємства та його потенціалу	10			10
Усього годин	150	22	28	100
ЕКЗАМЕН	27			

Оцінювання результатів навчання

Програмні результати навчання	Форми контролю
ПРН 10. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності	Розв'язування задач Розв'язування тестів Екзамен
ПРН 12. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати	Розв'язування задач Розв'язування тестів Екзамен
ПРН 13. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники	Перевірка конспекту Розв'язування задач Розв'язування тестів Екзамен
ПРН 17. Виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в однієї або декількох професійних сферах з врахуванням ризиків та можливих соціально-економічних наслідків	Перевірка конспекту Розв'язування тестів Реферат/есе Екзамен
ПРН 27. Уміти розробляти й обґрунтовувати господарські рішення на основі комплексу методів і моделей, системи економічних показників з метою розвитку та підвищення ефективності діяльності підприємства	Розв'язування задач Розв'язування тестів Екзамен

Поточний контроль здійснюється на практичних заняттях впродовж семестру у формі перевірки конспекту, розв'язування задач, розв'язування тестів, виконання реферату/есе.

Семестровий контроль – оцінювання рівня засвоєння здобувачем вищої освіти всього обсягу навчальної дисципліни, проводиться у формі екзамену.

Форми контролю результатів навчання*

Програмні результати навчання	Форма контролю					Разом
	поточний				семестровий	
	конспектування	розв'язування задач	розв'язування тестів	реферат/есе	екзамен	
ПРН 10		6	10		4	20
ПРН 12		6	10		4	20
ПРН 13	5	3	8		4	20
ПРН 17	5		4	7	4	20
ПРН 27		3	13		4	20
Разом	10	18	45	7	20	100

*для максимальної кількості балів

Критерієм успішного навчання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним програмним результатом навчання (результатом навчання) навчальної дисципліни та мінімального порогового рівня оцінки за освітнім компонентом загалом. Мінімальний пороговий рівень оцінки за програмним результатом (результатом навчання) навчання не може бути нижчим за 60 % від підсумку максимально можливої кількості балів.

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти

Назви тем	Форми (поточного) контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	конспектування	розв'язування задач	розв'язування тестів	реферат/есе	
Тема 1. Сутнісна характеристика потенціалу підприємства	1				1
Тема 2. Структура і графоаналітична модель потенціалу підприємства		2	5		7
Тема 3. Формування потенціалу підприємства: поняття і загальна модель	1				1
Тема 4. Особливості формування виробничого потенціалу підприємства			5		5
Тема 5. Конкурентоспроможність потенціалу підприємства	1	2	5		8
Тема 6. Теоретичні основи оцінювання потенціалу підприємства	1		5		6
Тема 7. Методичні підходи до оцінювання потенціалу підприємства	1	4	5		10
Тема 8. Оцінювання вартості земельної ділянки, будівель і споруд	1	4	5		10
Тема 9. Оцінювання ринкової вартості машин і	1	2	5		8

обладнання					
Тема 10. Нематеріальні активи підприємства і методи їх оцінювання	1	2	5		8
Тема 11. Трудовий потенціал підприємства та його оцінювання	1	2			3
Тема 12. Оцінювання вартості бізнесу	1		5		6
Тема 13. Прикладні аспекти оцінювання потенціалу підприємства					
Тема 14. Розвиток підприємства: зміст, сучасні концепції та передумови					
Тема 15. Методичні підходи до визначення резервів розвитку підприємства та його потенціалу				7	7
Всього	10	18	45	7	80
<i>Екзамен (семестровий контроль)</i>					20
Разом за вивчення дисципліни					100

* додаткову кількість балів здобувач вищої освіти може отримати опублікувавши тези доповідей у межах тем дисципліни. Максимальна кількість балів за опубліковані тези – 10 балів – додаються в кінці семестру.

Трудовістю:

Загальна кількість годин – 150 год.

Кількість кредитів – 5,0

Форма семестрового контролю – екзамен

Політика навчальної дисципліни

1. Академічна доброчесність

Письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями у межах встановлених норм. У разі виявлення факту плагіату здобувач вищої освіти отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати його. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (у т. ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн тестування. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: <https://www.pdaa.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>.

2. Академічна мобільність

Є можливість опанування даної навчальної дисципліни за програмами академічної мобільності (внутрішньої / міжнародної) за наявними укладеними угодами (договорами) між Університетом та закладом-партнером та / або індивідуальними запрошеннями. Визнання та перезарахування результатів такого навчання відбувається спеціально створеною комісією на підставі поданих здобувачем вищої освіти відповідних документів з використанням Європейської кредитно-трансферної системи. Організаційні процеси навчання за програмами академічної мобільності регламентуються Положенням про 15 академічну мобільність здобувачів вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.

3. Неформальна/інформальна освіта

На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті перед опануванням даної освітньої компоненти. Визнання набутих результатів навчання або відмова у їх визнанні. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera тощо. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у

неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.

4. Дедлайни та перекладання

Виконання завдань з порушенням термінів без поважних причин оцінюється на нижчий на 25% бал

12. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Касьянова Н.В., Солоха Д.В., Морева В.В., Белякова О.В., Балакай О.Б. Потенціал підприємства: формування та використання : підручник. Донецьк: Вид-во Цифрова типографія, 2019. 257 с.

2. Сабадирьова А.Л., Бабій О.М., Куклінова Т.В., Салавеліс Д.Є. Потенціал і розвиток підприємства: Навчальний посібник. Одеса: ОНЕУ, ротاپронт, 2020. 343 с. URL : <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/466/1>

3. Касьянова Н.В., Солоха Д.В., Морева В.В., Белякова О.В., Балакай О.Д. Потенціал підприємства: формування та використання. К.:ЦНЛ, 2017. 248 с.

4. Краснокутська Н.С. Потенціал підприємства: формування та оцінка : навч. посіб. К.: ЦНЛ, 2012. 352 с.

5. Оцінка потенціалу підприємства: конспект лекцій / укладачі: Є. В. Мішенін, О. М. Дутченко, Т. О. Семененко. Суми : Сумський державний університет, 2017. 113 с.

6. Таранюк Л. М. Потенціал і розвиток підприємства : навч. посіб. Суми : Видавничо-виробниче підприємство «Мрія-1», 2018. 278 с.

7. Федонін О.С., Репіна І.М., Олексюк О.І. Потенціал підприємства: формування та оцінка : навч. посіб. К.: КНЕУ, 2003. 316 с.

8. Федонін О.С., Репіна І.М., Олексюк О.І. Потенціал підприємства: формування та оцінка: Навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. К.: КНЕУ, 2005. 261 с.

Допоміжні

1. Березін О.В. Економічний потенціал аграрних підприємств: механізми формування та розвитку : [монографія] / О.В. Березін, О.Д. Плотник. Полтава: Інтер Графіка, 2012. 221 с.

2. Маркіна І.А. Ресурсний потенціал аграрних підприємств URL : <http://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/nppdaa/4.2/176.pdf>

3. Світлична А.В. Управління розвитком підприємств / за ред. В.І. Перебийніса. Полтава: ПДАА, 2008. 62 с.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. Бачевський Б.Є. Потенціал і розвиток підприємства – Бібліотека українських підручників URL : ebooktime.net/book_261.html

2. Верховна Рада – www.rada.gov.ua

3. Офіційний сайт Президента України – www.president.gov.ua

4. Кабінет Міністрів України – www.kmu.gov.ua

5. Державний комітет статистики – www.ukrstat.gov.ua

6. Фонд державного майна – www.spfu.gov.ua

7. Державна податкова адміністрація – www.sta.gov.ua

8. Агентство гуманітарних технологій – <http://www.aht.org>.

9. Міжнародний інститут бізнесу – <http://www.iib.com.ua>

10. Міжнародний інститут порівняльного аналізу – <http://www.icaei.org.ua>

11. Міжнародний центр перспективних досліджень – www.icps.kiev.ua

12. Національна Академія наук України – <http://www.nas.gov.ua>

13. Торгово-промислова палата України – <http://www.ucci.org.ua>

14. Український центр економічних і політичних досліджень ім. Олександра Разумкова – <http://www.uceps.com.ua>

15. Центр антикризових досліджень – <http://www.anticrisis.come.to>

16. Центр інновацій та розвитку – <http://www.ngoukraine.kiev.uaids/>
17. Центр стратегічних розробок – <http://www.ln.com.ua>
18. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського – www.nbvu.gov.ua
19. Державна науково-технічна бібліотека України – www.gntb.n-t.org/